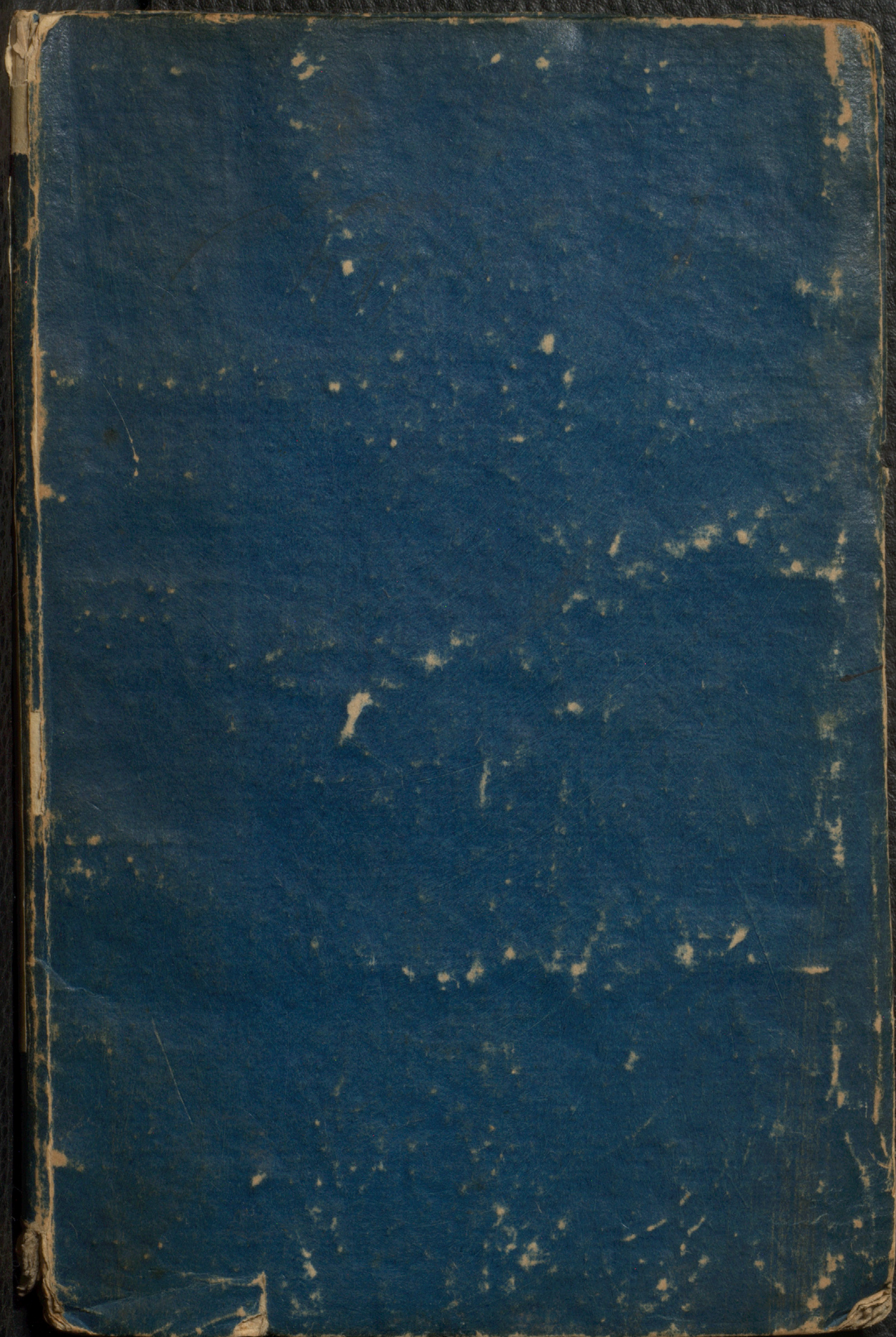

X

~~N.N. 2. 2~~
NA 2

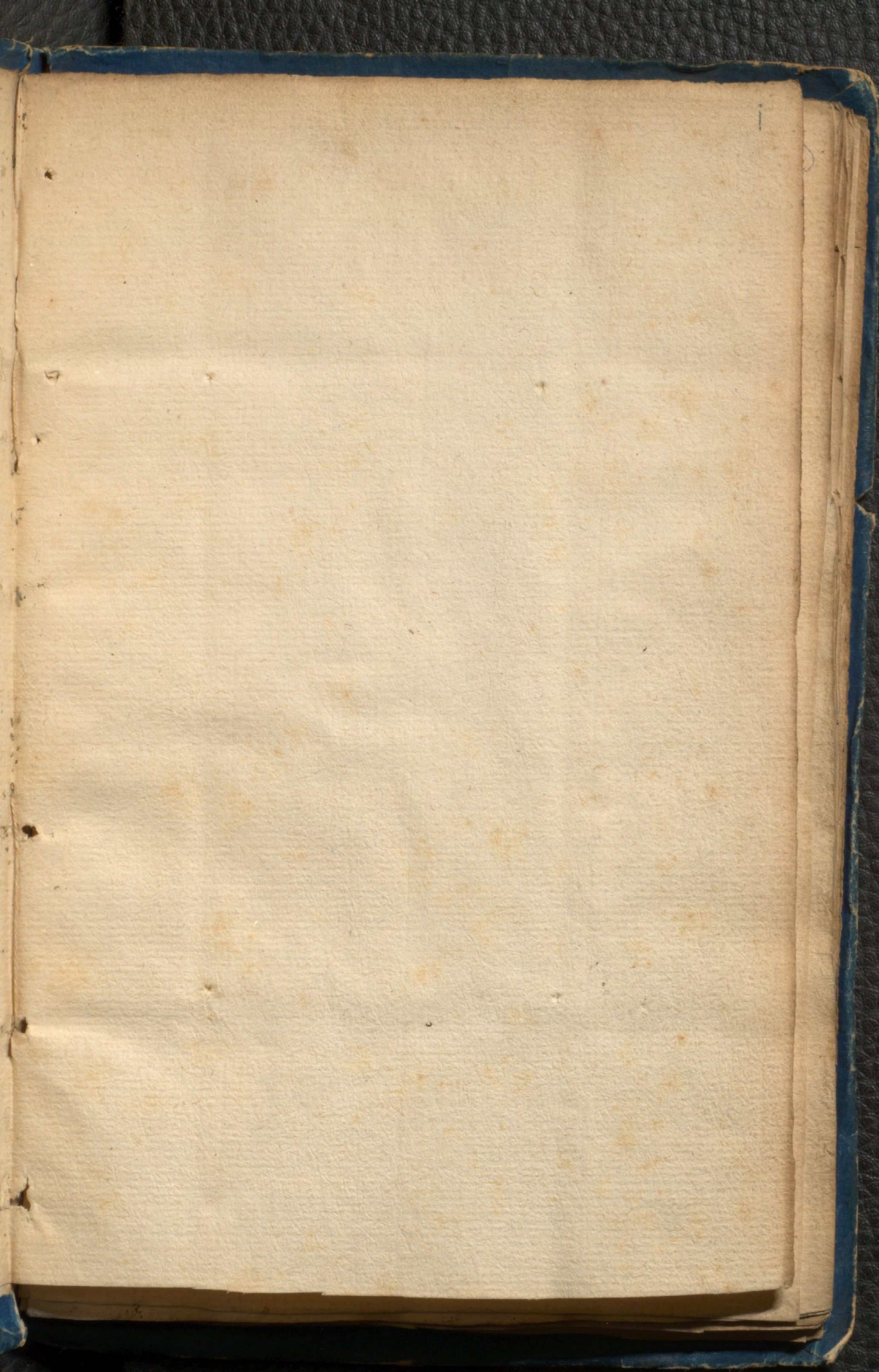
HIPPOLYTUS REDIVIVUS.

7573· In Latin, on paper: written in the 17th cent.: $7\frac{7}{8} \times 5\frac{1}{4}$ in., ii + 34 leaves.

'Hippolytus Redivivus id est Remedium contemnendi sexum muliebrem autore S.I.E.D.V.M.W.A.S. anno MDCXLIV'.

Lot 44 in Sotheby's catal., 17 June, 1915, where it is described as the original MS. It appears to be an early MS. copy of the first 1644 printed ed. (no. 4933), the title-page of which is imitated line for line.

7573

ii (ult.)

Hyppolytus Redivivus

id est

Remedium contemnendi sexum muliebrem

autore

S.I.E.D.V.M.W.A.S.

anno MDC XLIV.

Censura

Tractatulus hic Domini S.I.E.D.V.M.W.A.S. litterarum amantissimi præludia quædam vituperii fæminarum continens, lectu ac prœlo dignus præsertim cum ejus Scriptor non minus veritati quam delectationi litaverit.

Sic censeo ac judico
eMisogunus de virginali colle
hippolytorum omnium antistes.

Ad Lectorem.

En tibi amice Lector veluti in tabella depictum tenui quidem nostro judicio femini sexus, genium, quem si probe adamussim veritatis ac severitatis exhibuimus, ut tantâ in malorum sentinâ facile est non nullorum oblivisci, rogamus, ea, quæ super sunt dicenda suis quisque suppleat cogitatis stylo usi sumus inordinato ac minus expolito: plus enim non merebatur illud mulierum genus. neque quisquam putet nos ab humanitate longe semotos qui tam acriter mulieribus bellum judictum velimus, odio enim habemus, neque tamen displicent, jam quidem vituperii dignæ, verum obtentæ gratissimæ. Nec ~~est~~ hic ulla legitur aut visitur antinomia, Euripidem sequimur, qui cum in tragediis feminarum osor esset maximus, in cubili tamen honesto earum

fuit amantissimus. vale, ac eo ut nos animo in imbellem insurge turbam.

Vocis origo.

De feminino dicturo genere necessaria est principio nominis explicatio, ac deniq: ejus proprietates vel si mavis passiones. Primæ mulieris nomen, ne forte hanc Pandoram homines nimium admirarentur, nihil boni eis promisit, et siliceat ex Romanorum prisco illo more ab jmpositione nominis quidquam præsagire, in auspicata ac ominosa appellatione pernitiosa quævis universo portendit humano generi: Commodum Jmperatorem pessimum fore prævidit Marci Antonini provida mens, intellectis suæ uxoris jnsomniis, quæ sibi patere duos visa est dracones, et inter hos unum ferociorem. Feminini sexus malitiam à primis mundi incunalibus veluti nominis indicina monstrare voluit hujus universi nomenclator, dum primam omnium matrem jnsidioso satis quamvis vero insignivivit nomine Hevæ, dicta talis, vel quod maximam colat amititiam genere cum serpentino ut pote quæ primo institit cum eo miscere colloquia, vel quod magis verisimile, quia

Ælius Lampri in Com.

Euseb in lib. Ἱερονάγας

jndolis ipsa Serpentinæ: nihil enim aliud illa vox adspirata Heva Syriorum designat Sermone etiam testimonium nobis deferente Eusebio in illis verbis: Heva aspiratum est Serpens femina. habetis Dominæ originem reliquæ, quæ subsequuntur pedissequæ, vulgato nomine ac conveniente Latinis cluunt mulieres, quasi mollieres, à mollitie quæ huic generi in quarto modo est appropriata, neque hic jam recensebimus ethymologiam vocis hebraicæ, quæ nihil aliud sonat (ut vel tyronibus notum,) nisi oblivionem, quæ ut viris disconveniens ita huic Sexui solum est conveniens, plura de vocis origine addere nec lubet nec etiam licet ne forte ad illud logicorum principium impingere videamur. argumentum ab etymologia nominis deductum non probat nisi probabiliter.

Post nominis descriptionem ordo doctrinæ nos ducit ad rei definitionem, verum cum ratione videor mihi jnsanire velle, ordinem dum quæro in eo, quod in summo gradu inordinatum, quid dicturus sim aut unde dicturus sim nescio, hebescit mens, vacillat calamus, sibi probe conscius, nihil tam pravum de femina dici posse, quin adhuc pejora supersint dicenda, quod

etiam Carinus Tragicus in Semele lepide significavit his verbis

Athen. Lib 13

A Proh Jupiter feminam quoddam esse malum Fecere convenit

B Enim vero satis fuerit mulierem si dixeris

Brevis hæc responsio et proba: verum tamen quia in hujus operis vestibulo promisi sexus feminini descriptionem, aliquid dicam, si facere id possum, aut si fieri res ipsa potis sit. Mulier, quam Megæra aluit Tisiphone concepit ac Alecto lacinos dedit, est ...... teneres tre naufragium, domus tempestas, quietis impedimentum, vitæ captivitas, quotidianum damnum, voluntaria pugna, sumptuosum bellum, continuum murmur, frequens æstus, pœna domestica, impotens zelotypa, mendica sempiterna, impudica supplex, bellua conviva, sollicitudo confidens, audax jurgium, facies culta, forma venerea, color fictus, miniatæ genæ, gyrovagi intuitus, oculi venenati, animus prodigus, humeri demissi, tumefactum pectus, ilia gracilia, venter prominulus, verba pulta, blanda fraus, lenocinatum alloquium, simulata suspiria, piæ indolis serpens, lacrimosi risus, discors consortium, infidalis comes, vorax Ethna, clandestinum dedecus, cœnosus concubitus,

anhelitum attraho ut uno halitu omnia simul expitem

Dotes mulieris

expensa eximia, inexistimabilis jugum, infernalis abies, tæda sulphurata, mobilitas mercurialis, horologii inquies, animal malitiosum, Leæna complectens, exornata Scylla, triceps Cerberus, ignivoma chimera, horrenda Caribdis, matina canis, volucris harpia, sitiens hydra, Sphinx Thebana, nocivum genus, vicarium Diaboli, janua inferorum, iniquitatis via, Scorpionis percussio, ignis accensus, conscientiæ flagellum, amititiæ inimica, ineffugabilis pœna, naturæ tentatio, desiderabilis calamitas, domesticum periculum, delectabile detrimentum, anguis in sinu, illaqueatio amatoria, libidinum fomes, pudoris prostibulum, malum necessarium, breve gaudium, longævum damnum, lis æterna dixi.

Femina omnium malorum causa

Natura virorum invidens felicitati, ne nimium forte illis secundis insolescerent, eis immisit continuum flagellum, quo in officio detenti, aliquod etiam foret malum, quod deprecari velint supplicationes offerentes Deo cuidam averunco, quod malum trito vocabulo feminam appellamus, primi mali principium, ac omnium deinceps malorum, quæ extitêre causam, cui natura adeo

pronum dedit ad nocendum animum
ac pectus, ita variis instruxit dolis, ut illud
quotidie consuescit secum, qua ratione
aliquod facinus id que maximum edat.
uti enim è vestimentis more consueto pro-
cedunt tyneæ et è paphiro blattæ ita com-
muni usu et experientia à muliere
Eccle cap 4. provenit iniquitas, si non movemini auto-
ritate saltem exemplis tuoque ipso
damno, quisquis es incredulus. Nimium
enim (proh dolor) expertus es, si homi-
nem te esse fateris, et in dies experiris:
calamitates morbos, ægretitudines, ærumnas,
mortem, huic uni acceptam ferendam.
comparatio Mater omnium Heva, ut fuit viventium
omnium prima causa, ita etiam origo pri-
ma, ac occasio cujusque interitus. Quod si
illa suo viro nunquam porrexisset peccandi
ansam, lenociniis verborum ac blandimen-
tis inusitatis irretito, nunquam etiam
posteris dedisset materiem de se male cogi-
tandi, seque uspiam culpandi, verum cum
ex inordinato voluntatis motu sub pœna
æterna mortis ac damnationis appetie-
rit fructum illum vetitum, neglecti
justi judicis comminatione justa effecit,
ut quidquid ex homine nasci contingit
(illo excepto qui tantum ut homo suam
agnovit matrem) obnoxium sit non so-
lum rigori pœnæ, propter proprium

Commissum, verum et supplicio sempiterno, ob alterius commissi criminis imputationem. Quam totam rationem etiam sapientibus illis gentilibus visum fuit, sub fabularum proponere involucris, ut soliti erant pleraque sua dogmata talibus investire figmentis, quid autem huic negotio convenientius dici aut applicari ~~poterit~~ poterit illo poetarum de Pandora. Prometheus scilicet post communicatum humano generi ignem et tota simulacra, quæ composuerat animarum, fratrem monuit Epimetheum ne unquam donum, si quod ei Jupiter misisset, admiteret: cujus tamen moniti immemor, Pandoram ei mulierem ei missam, quam voluptatem vocant decipientem accepit cum pixide, exqua mala omnia hominibus advenere, unica sola spe futuræ salutis remanente in pixidis operculo, quam rem ita descripsit Hesiodus.

omnes in terra vivebant familiæ hominum,
omnino absque malis et difficili labore.
sed mulier manibus rasis magnum operculum dimovens
dispersit hominibus autem machinata est curas graves.

Hujus etiam filiæ magnarum cladium causa fuere, adeo ut gentes, oppida, familiæ harum culpa fuerint labefactatæ ardentes ad internecionem usque se ipsos consumpsere Græci simul atque Trojani orta dis-

Aust. lib. 4 polit.

cordia propter repetitionem egregiæ formæ

formæ feminæ. annis enim decem, mensibus sex, ac duodecim diebus pugnatum est propter Helenam à Paride raptam in tantum ut ex Argivis corruerint 886 millia, ex Trojanis 676 millia.

Dares phrig de excidi Trojæ

Apud Lacedemonios bellum exortum propter stupratas virgines contra Messanos quid et initium intestinorum bellorum per universam Græciam fuisse perhibetur. Jautino regi Scytarum Darius Rex Persarum bellum intulit propter ejus filiam cujus nuptias non obtinuisset, armatisque septingentis hominum millibus Scythiam est ingressus, verum hostibus non facientibus pugnæ copiam, metuens ne interupto ponte Istri reditus sibi intercluderetur, amissis nonaginta hominum millibus trepide aufugit, et propter Themæ à quodam Phocensi raptum, decennium solidum Thebanos cum Phocensibus lento duello collisos ac tandem Phocensium urbem excisam traditum est

Oros lib. 2. cap 21

Jus. lib. 2. hist.

Durs. lib. 2. hist.

Nec Sacra licet pagina quæ testatur propter unicam viri Concubinam vitiatam reliquos omnes tribus Benjameticæ tribui bellum intulisse, adeo ut etiam bis cæsæ nondum destiterint, verum tertio divino annuente oraculo magna Benjamitas affecerunt clade urbe eorum incensa, omnibus que ad imbellem usque etiam turbam interfectis. Sileo jam Medeæ perniciosa, exortam ob Chriseidaluem pestilentialem, ac propter Briseida Achillis

Indignationem, suffecerit nobis Tragici adduxisse testimonium

Senec in hypolito versu 557

Dux malorum femina et scelerum artifex
obsedit animos, cujus incestæ stupris
fumant tot urbes, bella tot gentes gerunt,
eversa ab imo regna tot populos premunt.

Quid quod universæ familiæ feminarum causa fuerint labefactatæ? Philippi Macedonis ob Cleopatræ conjugium. Hercules ob matrimonium Iolis Euristei filiæ, Thesei nuptias Phedræ, Minois filiæ, Athamantis ob Themisto Hipsei, Jasonis ob Glaucem Creontis; Agamemnonis ob Cassandram, et quæ non, sed finem investigo eo in negotio quod neque finem ullum nec modum habet. Sit igitur mihi terminus quod preclare ac sapienter ab Euripide dictum postquam considerasset mala in humanam vitam per mulieres irrumpere.

O Jupiter quid hoc mali? mortalibus
cur protulisti feminas olim viris?
virile si seminari velles genus,
non id decebat feminas producere,
sed in tuis templis rinos deponere,
ferrum, vel æs puri vel auri pondera;
et filiorum sic referre semina,
pro prætio mox singulos in ædibus,
mox liberos sic esse procul à feminis.

Mandatis virorum, ut feminarum grex in omnibus obsecundet satis superque arguit earum imbecillitas in natura. imo hæc est illa lex quam universi conditor post lapsum jussu ac volontate expressa huic imposuit sexui ut viro subjaceat inclinatio non autem

genes 3 i vice versa. Testatur hoc primæ familiæ ordinatio ac dispositio, quæ fuit ad modum monarchiæ imperium obtinente viro ad imaginem Monarchæ, qui unus et Dominus et caput reliquis omnibus subditis ac parentibus. et justum hoc esse suadet imbecillitatis femineæ argumentum. Adam cum sit per hevam deceptus, non heva per Adamum quem vocavit ad culpam mulier oportet

august. ut eum gubernatorem assumat, ne iterum feminea labatur facilitate. En propter apostoli mandato caput velare jubetur ut ostendatur subjecta, ac prævaricationem fateatur quæ per eam inchoata est. Ipsa pomi illecebris, externa pulchritudinis gratia ac Diaboli suasu fuit decepta, neque sane vir decipi potuisset, vel pomi intuitu vel serpentis promissis, verum sola uxoris charitas eum miserum pertraxit ad obsequium illud pernitiosum. Hinc illa quæ præcessit ad exitium maximis passibus, jam sequitur ad pietatem ac ad salutem verum imparibus. Neque ratio est obscura, illi etiam cui precipue imago Dei competit, conceditur in pietate progressus, verum videtur vir ille unice ad similitudinem Dei conditus, ex quo cæteri quasi ejus vicarii oriuntur. quod sacra inquit pagina expertis verbis Deum fecisse

Genes. c. 1 hominem, et ad imaginem fecisse eum: cui adstipulatur Divus Paulus, vir quidam inquit non vela caput quia est imago ac gloria Dei. Mulier autem ideo velat quia non est imago et gloria Dei. simile quid Plato designare voluit involucris fabularum,

communstrans animas virorum esse longe nobiliores, eorumque corpora feminarum; si viri, inquit, juste vixissent in cognatum astrum redibant, ac super eo vehebantur; si vero ab justitia superarentur, secunda gubernatione in vitam feminæ migrabant; et si nondum cessassent in brutorum denique naturam transformabantur. O pessimam virorum conditionem et pœnam in feminas si detur animarum transmigratio! unde colligimus divinum illum Platonem medias locasse feminas inter homines et bruta animantia. A qua sententia non multum abit Peripateticorum schola præeunte Peripato. femina vere defectus in natura quæ solum generatur propter materiæ inæqualitatem. Unde feminam facere nunquam jntendit natura particularis, sed procedit ex corruptione alicujus principii naturalis, natura enim particularis semper opus perfectum id est marem facit

alcionus de Dogma. plat. cap. 14

albertus magnus in poste cap. 213.

Adde. 2. colligi ex eo feminarum sexum esse sequiorem, quod in pœnam hominum sit ac totius generis humani exitium si mulier aliquam nactus sit authoritatem, vel adsummum gubernationis evecta fastigium, quod pro jndicio extremi judicii adfertur, a sybilla lib. 3. oracul. feminam jmperium obtenturam, quasi naturalis ordo jnversus ac jmmutatus omnium minetur rerum jnteritum nec sacra pagina silet, quæ vindicem Dei manum suo adesse populo

Esa. 3 demonstrat femina si præsit. Populum meum, inquit, Deus, exactores sui spoliaverunt et mulieres dominatæ sunt eis.

Adde 3. quod profanis fuerint accomparatæ, adeo ut quemadmodum dicitur procul procul este profani, etiam diceretur, procul estote feminæ, earum enim negotium in publicis negotiis ac sacratis Deo infaustum habebantur teste Varone, mulier cum pro bubus votum sit ad eam rem divinam ne adsit neve videat quomodo fiat, quasi oculis suis invidis fascinaret sacrificium quod aspiceret. Ita prohibet concilium Laodicentium ne unquam mulieres ingrediantur ad altare in quo similes hæreticis

Varro lib. de re rus. c. 83

canon 44

Adde 4. mulieres omnia inficere quæ attingunt quod oritur ex quadam intemperie, ac natura generata, certe nux muscata si a muliere excrementosa portetur, ex succa, cariosa, levis, colore squallido ac nigricante redditur, odorifera multa si vestibus conserventur muliebribus odorem amittunt ac corrompuntur teste experientia quotidiana, et hanc rationem esse puto cur secundum mores nonnullorum gentium, id tanquam impurum habeatur atque infectum, quidquid attigerent mulieres, sive quidquid illarum manibus fuerit suffocatum. Ne vero vobis fabulam dicere videar, En testem Sigismundum in Moscovia, inquit, si mulieres viris absentibus et servis forte galinas jugulare volunt, stant præ foribus, tenentes gallinas aut aliud quoddam animal et cultrum ac præter-

author Levinus Lemnius

Sigism. in com. rerum Moscovit.

praetereuntes viros ut ipsi inter-
ficiant, rogant, nec figmentis ad-
scribendum quod circumfertur, de
mulieribus menstruosis, quae si in
speculis valde nitidis inspiciunt ejus
superficiem inficiunt, ut nubes san-
ginea conspiciatur, et si novum sit
speculum non facile est abstergere
hanc maculam quicunque igitur foemi-
narum consortia frequentatis, vobis
consuletis si lauri folia vobis cum sump-
seritis ne unquam illa mala intempe-
ries ac vis venenata partibus noceat.

Aristot de com cap. 2 firm. de vita cae litus comparanda lib. 3 cap 15

Foeminae nullius pretii omnium
incapaces

Tanta in aestimatione foeminae dicun-
tur apud quosdam fuisse inter veteres,
ut eas e Politia eradicandas censerent.
Diogenes certe hoc unicum exoptavit,
etiam modum ac medium id execu-
tioni mandandi ostendit, cum enim
ab arbore suspensam videret mulie-
rem. Utinam inquit omnes arbores
tales fructus ferrent nos tamen paulo
mitius, qui ut eas tanquam mala
inevitabilia in Republica toleran-

Lepidum Diogenis verbum.

tolerandos censemus ita eas nullo
in prætio moremus habendas, sua-
det hoc multarum gentium praxis
et condensus. apud Russios inter
famularum reputantur gregem,
talem in modum fustibus dedolan-
tur nodosis, ut se non amari amari-
tis arbitrentur si subinde verberum
1 Danc intermittantur vices. ac olim apud
aerts in barbaros fæminam et servum eodem
Descrip. habitum gradu testis Aristoteles, et
Mosco. sane si forent ullius prætii fæminæ
aristo. primo mores earum considerarentur
8 ethic tur ac personæ verum e contrario
quia unum excrementum per aliud
purgatur et melioretur, Dos prius
deinde mores considerantur.
vide Plaut.
Dum dos sit, nullum vitium vertitur
vitio.
et Satyr
1 fæmi Protinus ad censum de moribus ultima fiet.
næ & quæstio - - - - - - - - - - - -
cæteri Eas vero esse incapaces ex eo patet quod
dig. de indignæ habeantur quarum potestati
hæredi. liberi subsint, qui ideo nunquam—
qual. et
differen.

Inst. de pat. potest.

nunquam matris verum semper patris sequuntur familiam, et cum sine matre plerumque dicamus filium nunquam, tamen sine patre cum dicimus vide Horat.

Est in juvencis est in brutis Patrum virtus.

Omissa matris appellatione quippe quæ nihil habeat juris in liberos: quod non sine ratione observavit Heraclides Ponticus in allegoricis Homericis, Homerum solitum uti Epithetis patronymicis à Patre, ex materna vero stirpe deducta apud eum nunquam reperiri

Cas. in l. illam de collat. Boet. decis. 142. n. 17. ex d. lege. Baldus in auth. si quas ruinas Cod. de sacros. Eccles.

Adde 2° masculos descendentes ex masculis excludere masculos descendentes ex fœminis quin imo nepotes ex filia filii excludunt generaliter nepotes fœminarum, ut pote qui ab incapaciore sexu ortum trahunt

Cato cens. in ora. pro lege Opia.

Adde 3° eas nihil potuisse nec posse sine mariti authoritate agere, nec legitime obstringi, ita enim Cato loquitur: Majores nostri nullam ne privatam quidem rem agere sine authore voluerunt, in manu esse parentum fratrum virorum. quæ authoritas hodie non solum ad actus solemnitatem pertinet verum ad requisitam contractus legitimationem atque

Burgund. persona habilitatem.
tract. 1° ad Consu. etud. Flan. Adde q° eas olim dijudicatas incapaces adeundæ hæreditatis idque lege Voconia cum se suasisse magna voce ipse Cato commemorat

Cic. lib. de Sen. cujus et legis sensum refert

Cic. lib. 1 in Ver. Cicero ex sertis verbis. Voconius, inquit, sanxit, ne quis in posterum virginem neve mulierem hæredum faceret, nihil enim utilius (ut loquitur Sextus Cæcilius)

Cic. orat. pro Balb. hoc plebiscito de coercendis mulierum hæreditatibus ne scilicet nimium in viros forent imperiosæ. Quod vero corrigere voluerit imperator Justinianus, ineptum est, quasi illud esse injuriosum, ante eum non vidissent tot viri graves ac prudentes, necunquam observassent. Verum hoc condonandum effeminato isti Imperatori, qui hoc ipsum non tam proprio sensu dictante, quam quidem uxoris Theodoræ instinctu correxit.

Fœminarum Dolus

Scholiast. Eurip. in Hipp. Quemadmodum Deus prudentiam habere concessit viris: ita malitiam et dolos invenire dedit mulieribus; quarum artes dicuntur esse veneficia -

fraudes, magicæ vanitates, mala medicamenta, decipula adeo ut eleganter Proper.

Prop. lib. 2° eleg. 7.
Sed vobis facile est verba etiam componere fraudes
Hocunum novit fæmina semper opus.

Etenim semel decepit mulier maritum, nostro cum damno etiamnum decipit multorum malo, quis igitur unquam tutus erit? fateor et cuperem nimium credulus memet illarum fidei committere, verum (pudet dicere) tragica exempla docuere nullam satis fidelem cui tuto fidas. Quid quod pleræque cum viros à se impudice appetitos ad restinguendum libidinis ardorem flectere nequissent, calumniatæ sunt, non aliter ac si earum pudititia ab iis fuisset attentata, cujus rei testimonium præbet sacra de Josepho historia, qui sæpius ab hera attentatus, et tamen sua innocentia seduci nescius, structis ab ea apud maritum suum dolis, vitæ maximum adiit discrimen, nec silent profana scripta exemplorum segetem suppeditantia. Hypolitum vitæ redonatum ferunt ali-

Æsculapio apollinis filio, ex eo quod ejus casum Dii miserentur, cum eum improbe a Noverca Phædra accusatum Scirent, quæ postquam ejus puditia verborum lenociniis frustra insidias fecisset, Spreta tali modo, marito persuasit, eum sibi vim inferre voluisse. Tenni Cycni filio idem accidit, Spreta Peribæa noverca, quæ cum eo de Stupro contulerat, etiam Bellerophonti eodem prope modo perdito ab Antæa Preti uxore, ac Peleo ab Hyppolite uxore Acasto Hyppodamia quoque cum eam aveheret Pelops, siti aliquando correpta fertur, verum subdole, ut Pelops aquam hausturus descenderet cum enim aquæ causa descendisset jam que longius à curru abesset Sollicitare cœpit Myrtillum aurigam qui cum morem gerere voluisset accusatus est apud reversum Pelopem quasi uxoris ejus attentasset puditiam, quem Pelops indignatus in vicinum projecit in mare ex ipsius nomine Myrtoum dici cœptum cui non dissimile est illud faustinæ, Maximiniani

filiæ Constantini Magni uxoris quæ adeo acerbe Crispum privignum suum accusasse fertur apud maritum ut eum, imperator cætera optimus morte multaverit, qui tamen postea veritate cognita de uxore sumpsit supplicium. Quid quod delectetur hoc pessimum animantium gentis dolose oblata occasione maritum tractare cujus rei insigne judicium ac satis bellum refert

apul. li. 9. milef. Apuleius de quadam quæ præsente marito se passa fuerat futuari cum enim illa maritum capite in dolium demisso, candelâ adhibitâ ut testâ dolium purgaret, meritricio astu ludicre tractaret, hoc et illud rursus digito purgandum demonstrans ~~pusio~~ Pusio ille bellissimus, uxoris adulter incurvatus inclinatam dolio pronam uxorem fabri securi dedolabat, aliud artificium mulieris describit Martialis.

Mart Lib. 12 Epig. 96.

Qua mœchum ratione basiaret
coram conjuge repetit fabulla.
parvum basiat usque morionem
hunc multis rapit osculis madentem,

Mæchus protinus et suis repletum,
ridenti dominæ statim remittit,
quanto mœcho major est maritus.
Quid quod maximum, etiam insidias struant ac intendant sæpissime propriis liberis, lautæ hæreditatis avidæ vos ergo.

Juve. Satyr. 6
Pupilli moneo quibus amplior est res,
custodite animas et nulli credite mensæ
livida materna fervent adipata veneno,

garrulitas fœminarum.

Sapiens ille è Phrygia fabulator, salubriter monens ita præcipit mulieri nulla tenus arcana concredito, leva est enim genus fœminarum, quod in veteri verbo verum: mulieri nec gremio quicquam credi oportere, quod et illa incerti animi sit: et plerumque in gremio posita, cum in oblivionem venerint exurgentium, procidant. atque hoc de se

Plaut in Aucul.
diffitetur illa Plaut. loquaces merito omnes habemus, nec mutam profecto ullam repertam esse hodie dicunt mulierem ullo in sæculo. Item in Cistellaria sub fœminæ persona. —

Largillo quæ exemplo sumus plus
loquimur quam fors est. Proinde
Portius Cato non immerito inter
ea, quorum pœnitudine ducebatur
hoc unum retulit quod arcani quid
fœminæ aliquando credidisset, et
sane multa sunt in natura ac
ratione quæ hoc suadent. Quid
enim aliter designant nomina
partium orbis terræ desumpta à
fœminis, ut Asia à Nimpha, Europa
ab Agenoris filia, Libia ab Epapsi
filia, nisi quod fœminæ sua gar-
rulitate ac jactantia totum ~~impleat~~
impleant terrarum orbem. Et
memoratu dignum est quod secun-
dum Democritum referunt, muli-
erem in somnis patrata narrare
facinora, si linguam ranæ aut
anatis silvestris bubonis ve nocti-
vagi super regionem cordis illius
apposueris, ibique immorari per-
miseris donec incalescat, quæ res
ideo in mulieribus potius quam
viris locum habet, quod natura

ad loquendum et responsandum sint promptæ, et jam dicta animalia summe garrula etiam per noctem in hoc cum mulieribus simbolizantia. Et hanc rationem inter alias referunt Juris consulti, quas adducunt cur fœminæ priventur feudis: quia sunt incapaces propter periculum evitandæ evulgationis secreti, quæ omnia sunt discrepantia à natura feudi. Ex hoc vitio originem illud apud Romanos traxit ne vini custodiam haberent fœminæ nec vinum biberent: metuendum enim foret ne omnia proderent etiam secreta thori, quod certe verissimum in nostratibus mulierculis quæ in puerperio vicino hilariores solito ac plus nimium vino madidæ nihil aliud agganire invicem consuerunt quam coitus virorum suorum ac concubitus. Et cur continuo Apostolus Paulus hoc inculcasset, ac ingessisset mulieribus ut vivant in silentio, ut taceat, nisi quia is sexus vitio

Xenarchus in Somno apud athe. lib. 13.

loquacitatis est obnoxius.
O felices igitur terque beatas cicadas
quarum fœminus vocis nihil inest.
in constantia et infidelitas fœminarum.
Est in veteri dicto, ratione et experientia firmato: Mulieri ne credas ne mortuo quidem nulla etenim dui pondus habet in decretis ejus in est Eurypus, cogitata in diem, in horam imo quo vis temporis momento, mutabilia, et cum nihil minus tutum unda marina, ea tamen fæminea fide longe tutior. Ex amicissima sit infensissima, ejus que amor qui videtur torrentissimus, in odium internecinum de repente convertitur, non aliter à heliotropium ad solem quotidie se se obvertit. ita fæmina sequitur ductum mobilium suarum cogitationum. Jam alliciet, mox expellet, rursum volet, tandem nolet, adeo ut quis Tantali sortem exoptare malet, quam ita ab illa ludificarier quod Pers. satyricus.

ap... ci...

Ma... lib. epig...

Pers Satyr 6.

..... mox regna relinquit
permutatque domos et flammea conterit: inde
advolat, et spreti repetit vestigia lecti,
Sic crescit numerus sic fiunt octo mariti,
quinque per autumnos: titulo res digna sepulchro.

l. de crimine. cod. qui accusat. non poss.

Atque hæc est una illarum rationum, quam Baldus aliique adferunt cur fœmina excludatur a successione feudorum. Propter, inquit, voti lubricitatem, quod ter mutatur in hora, non ergo injuria jure utili ab accusandi officio mulieres arcentur. Accusatorem enim fixum verumque esse oportet, nec variantem, nec desistentem ab instituta accusatione. Ne ita earum à quibus exigitur testimonium fides vacillet, verum mulierem natura varia et mutabilis, quarum voluntates Diocletianus et Maximinianus vocant momentaneas.

lib. 1 et 2. Dig. qui accus. lib. 5 ad Senat. Turpil. cicer. 1. in verr. lib. 2 Dig. de testi. Capforus de verb. sign. in l. filia in orbitate

Neque est quod quisquam objiciat, eas ad suas suorumque injurias

cod. de inoff. testam. prosequendas admitti; Praeter quam enim quod hoc speciali favore earum sit introductum, poterit responderi, eas ideo admitti, quam non facile sunt destituturae accusationem, quippe quae tenaces sunt memoria injuriatum et vindictae summopere cupidae.

Neque quicquam juvat exemplis bonarum viam sternere, quibus haec bene successerunt: quum talia sint inter admiranda naturae constituenda, ac rara verum ea non semper debent observari quam quae raro fiunt legem non merentur, unde etiam placuit

Jig lib. 3. q. 5. D. de leg. Nicol. Boel decis. 299 rep. l. 3. § 1 ad senat. syll. ... Muli cap. 34 de injurando

Juris consultis, mulieri non esse dandam fidem dicenti se fuisse stupratam vel raptam ab aliquo, nec creditur ei quae dixit ab aliquo sibi mortis etiam vim illatam, nisi aliis id ipsum suspiciatur probationibus, sicut nec creditur juramenta vel asseverationi mulieris sine alia probatione asserentis, virum in eum consensisse per verba de praesenti, quae omnia ut bono sine introducta jure civili adver—

l. 2 Decret. tit. 14 — § 1 inst. quibus alien. licet vel non.

Sus mulieres, ita eodem jure praecipitium inconsideratae volontatis mulierum aliquod habet remedium quale est privilegium Senatusc. Velleani, ne ita sexus muliebris fragilitas in pernitiem substantiae earum convertatur.

Faemina jmpotens animal ac jmbelle.

Arist. Probl. sect. 29 text. 11.

Olim. longe erat iniquius interfecisse mulierem quam virum, quia mulier imbecilior est sexus, ac infirmior ad sui defensionem quippe quae metu nimio vel levi in pericula correpta, non est sui compos verum infantulis similis trepidat ad levis notae arundinis umbram. Atque haec fuit ratio cur non licuit Magistratibus secum suas ducere uxores ita Taciti Severum Caecinnam censuisse, ne quem Magistratum cui Provincia obvenisset, uxor comitaretur, addit rationem: haud enim frustra placitum olim, ne faeminae in socios aut gentes externas traherentur,

Tacit. num. 3.

arist. li. 9. anim. gesse mulierum comitatui, quae pacem luxu bellum formidine mo-rentur. adde quod non solum pa-vidiores feminae verumetiam im-potentiores manibus, adeo ut saepe illicitis mediis mortem sibi inten-tent. haec suspendio vitam finiit, haec speciem inanem mucronem ingerit, illa cavos amnes rupem que fragosam in sui vocat adjumen-tum. Alibi Phaedra laqueo se perimit, Dido alibi necem sibi gladio consciscit. Here se praecipitem dat è turre sesti-aca, sapho ex petra Leucate desilit,
appul. lib. 6 miles. Spyche desperabunda de ingentis altitudinis turri dejesisset, ni voce quadam revocante fuisset inhibita. Et apud horat. Puella Europe de-mortis genere eligendo desperanter agens sic ait.

Quid mori cessas? potes hac ab orno
pendulum zona bene te secuta
caedere collum
Sive te rupes et acuta letho,
saxa delectant age te procellae,
crede veloci.

Scilicet mulieres nullum in vita servare possunt modum appetitus subditæ, rationibus obluctantur. Res semel apprehensas, ob jngenii jmbecillitatem obfirmata fovent pertinacia plerumque affectus suscipiunt facilius tenacius servant difficilius deponunt atque ejiciunt. Aut vehementer amant aut odio habent extreme, nihil illis datur tertium ut ait Mimercus. Extrema tantum prosequuntur ea que cupide, ut neque ob ea liberis propriis parcant, quemadmodum Tragici nos docent exemplo Medeæ. Domi si contineantur ac coerceantur canum instar rabidorum furunt, si licentia eis concedatur, sævæ sunt ambitiosæ, avidæ potestatis, adeo servare non sciunt auream illam mediocritatem, ut si omnia eis à viro concedantur, plura sint petituræ. neque sibi unquam sinunt jmponi modum, instar equorum effrænatorum ruentes in præcipitium. Id quod Cato dixit in orat. pro lege Oppio: Date frænos jmpotenti naturæ ac jndomito animali, et

Sperate ipsas modum licentiae facturas nisi vos facitis, et paulo post: omnium rerum libertatem, imo licentiam, si vera dicere volumus desiderant. Quid? Si capere singula et extorquere viris patiemini tolerabiles eas fore creditis? Extemplo simul pares esse cæperunt Superiores erunt. Nihil ergo præstantius, quam ut earum desideria subigantur virorum arbitriis, ut sciant ac sentiant hoc unicum esse officii viris subjacere.

Mollities fœminarum.

cast. lib. de opific. Dei arist. l. 9. hist. animal. cap. 1.

Quemadmodum vir à vi et virtute nomen accepit, ita mulier secundum Varronem à mollitie dicta. Natura enim molles edidit mulieres, imbecilliores animi et virium, minusque esse animosas. Vide authores quando notare volunt mollitiem et segnitiem militum eos vocant muliebres. Ita Ennius O Juvenes, animos geritis muliebres. Ita Sesostris Rex Ægiptiorum, si quas gentes nullo negotio et incruento

devicisset certamine, cippos erigebat, quibus muliebria ad sculpebat genitalia, significare volens, eos esse effeminatos, et prorsus ignavos. Ad bella propterea inidoneæ, armorum tractandorum ignaræ, quemadmodum enim natura prudentiam habere concessit viris, ita illis loco prudentiæ dedit formam decoram, ac pro parmulis, cunctis laneisque, debellare viros gratia, ac decore, cui cuncta vult cedere Anacreon ille effeminatus. Quis igitur modus pugnæ muliebris, quæ arma? oculos alicui eruere, in capillos involare, scalpere, mordere armis illis antiquis, manibus, unguibus, dentibus. Ideoque venerem increpat Jupiter cum prælio excessisset vulnerata.

Anacr. de mulier.

Terent. in Eunuch Lucret.

Homeri Illiad. 5.

Non tibi nata datum studia aspera tangere belli.
Tu blandos cura thalamos.

Et sapienter sapientissimus ille Salomon manum mulieris non mittit ad hastam, aut globulos, verum ad fortia, et ad fusum. Hæc earum sunt insignia hæc trophea his gaudent ac gloriantur. Quod Hypemnestra fatetur.

Ovid. in Hyperum — fœmina dum, et virgo natura mitis et armis,
non faciunt molles ad fera tela manus:
Quid mihi cum ferro quid bellica tela puellas
aptior est digitis lana colusque meis
Cyrus et Lydis iterum deficientibus, per Maranem subactis arma, et equos ademit, vestitum que muliebrem gestare coegit, et ita tenere, aut psallere, ut ita ex strenuissimis molles et effeminati redderentur. Non est igitur quod vereare adolescens, si tibi bellum cum fœmineo sexu sive fecialis missione indictum sit, sed telum, et ictum in adversum dirigo, nec unquam terga verte, nunquam succubiturus. Ne cessa, cominus aggredi, impacata licet sæviat unguibus, ut alibi Claudianus.

Claud. fescen. IV

Imprudentia fœminarum.

Bolognius in statutis condendis non vult adhibendum mulierum consilium, quod in illis nulla resideat prudentia, et male a mulie[ri]bus civitatem regi dixit Aristoteles,

arist. polit. 2 idem polit. I

eo quod consilium earum sit invali-
dum, qua de ratione jus civile illis ea
etiam interdixit officia, quae sunt au-
thoritatis, et utilitatis publicae. imo quod

l. 2. D. R. I. l. pen. D. edeae.

magis à judicio dicendo, ut alibi loquitur
Paulus Juris consultus, deturbabantur, ex
eo quod mente caverent. atque hac de ra-

l. cum praetor D. de judi.

tione ad notatum annali illud heliogabali
bali tanquam inauditum, scilicet, cum
in consilium nunquam admiseris faemi
nam, quod tamen ipsius mater Semia-

in fragmentis Meand.

murica in senatum fuerit admissa,
quam etiam sententiam rogari jussit,
permisit que prius eam conventum
habere mulierum. Unde prodiere
senatus consulta satis ridicula, de
legibus matronalibus, quae et quo ves-
titu incederent, quae, et ad cujus oscu-
lum venirent, et quae sunt hujus generis
alia. Verum heliogabalo cum matre
necato, cautam ne unquam senatum

lampri. in helio.

mulier ingrederetur. Utque diis inferis
caput ejus foret devotum, cum auspi-
ciis id esset factum. Nec aliud designare
voluit veneranda illa antiquitas, sub
fabula Minervae Deae, ex vertice Patris
natae, sine ullo matris auxilio, quam
quod faeminae nihil ad consilium,

Sapientiam, providentiam conferant, nec ex iis unquam homo perfectæ Sapientiæ possit procreari. quod versu digno memoratu aliquis ita.

Martianus. Hinc de patre ferunt sine matris fœdere natam,
Provida consilium quod nescit curia matrum.

Quod testatum fecit comicus, dum eis cor non habere dicit, quod est non habere Sapientiam ita loquitur

Plaut. Milit. act. 3. scen. 1 Eam dea, quæ sit quæstuosa, quæ alat corpus corpore,
Cuique Sapiat pectus: nam cor nam cor non potest quod nulla habet.

Finio illo dicto satis lepido vulpeculæ, in fabulis. O pulchrum caput cerebrum si modo haberes.

Simulatio fœminarum

Etiamsi mulieribus nulla adin, quæ prodesse possint, tamen hoc eis adest, vitia, ac flagitia, ea, quæ volunt, quasi nolint astute, dissimulare. videri cupiunt et tamen recessus quærunt, id quod negant, aiunt, et eo impensius negant. Prodeunt, ac si Spectatum venirent, cum hoc unicum intendant,

arnate ut spectentur, quae Graphice in puellis depinxit Poeta, sub persona Galathaeae.

Virg. Eglog. 3.
Malo me Galathea petit lasciva puella,
Et fugit ad salices et se cupit ante videri.

Et alius argute hoc Epigrammate, quod huic rei applica

Insequeris fugio, fugis insequor haec mihi mens est,
velle tuum nolo Dindine nolle volo.

Hoc vero vitium praecipue apparet circa corporis tegumenta, simulato suffulae pudore, si modo speciem pudoris habeant membra teneri corporis agilia tegunt, ita tamen ut nudatae quibusdam locis conspiciantur, quo gratia aliquarum partium oculis aspicientium exposita, occulta quadam vi trahat ac attrahat, et ut quondam serico teni matronae velabantur Romanae; ita vestiuntur nostrae vitteis quibusdam vestibus, si modo vestes vocandae sunt, quibus nihil quo deffendi aut corpus aut pudor posset, tegitur ergo corporis nuditas, et tamen transparet, occultatur, ita tamen ut cuivis eam intueri fuerit facile.

Claud.

Sen. l. 7. de Benef. c. 8.

Mart. l. 8 epigram. 68.

Ut
condita perspicua vivit vindemia gemma,
Et tegitur felix nec tamen uva latet:
fœmineum lucet sic per Bombicyna corpus.

Cujus argumenti descriptionem adeo eleganter exhibet Apuleius, ut ne pictor quidem penicillo elegantiorem: erat inquit virgo nudo, et intecto corpore, perfectam formositatem professa, nisi quod tenui pallio Bombycino spectabilem inumbrat pubem, quam quidem laciniam curiosulus ventus satis amanter, nunc lasciviens reflabat, ut dimota pateret flos ætatulæ, nunc luxurians aspirabat, ut adhærens pressule membrorum voluptatem Graphice laciniaret. Ita certe si liceret obambularent puellæ quædam nostrates, quas nec pudor nec modestia refrænat, verum lex, hoctamen arguunt veste qua bombycina, veltenuissimo quo velamine, ut mamillas floridas ac primum sororientes non tam

a
c

M
Lib
epi

tegunt, quam quidem parum in-
umbrent. Deinceps lachrimis illas
ludere ac simulare manifestum:
non aliter ac tragædi coturno suo,
crocodilinas illas rebus etiam læ-
tissimis ac supra modum exop-
tatis adhiberi ut plurimum videbis.
Adest personata quæ humidis super-
cillis suam deflet virginitatem
non aliter ac si parentum lugerent
obitum, inops interea animi con-
tinendi risum, sese mox ostentat
juvenilis ac mollicelli animi decep-
trix, quæ unica falsa lacrymula
quam oculos tenendo vix vi expresse-
rit, animum etiam gratum leonis
instar mansuetem reddit, ac si esset
ovis: tertia adest in omnem apta
eventum, ut si plorare conveniat
ploret, sin minus falsas illas gut-
tulas inhibeat de qua satyricus.

Juvenal Satyr. 6.

ficta pellice plorat
uberibus semper lachrimis, semper
que paratis,
in statione sua, atque expectantibus
illam
quo jubeat manare modo.

Verum odi eas pœnæ instar infernalis, aliud quæ in pectore condunt, et aliud fronte simulant, ac voce proloquuntur; eas vero magis, quæ palam verbis quidem sunt castæ, clam vero audacia facinora non honesta patrant.

Euripp. Hypol. vers. 419.

Impudicitia fœminarum.

Cum in sexu feminino thesaurus, quo nullus est pretiosior, ipsa sit pudititia, ac castitas, eam sertam tectam conservari oportet quod solers ille Phidias, ambage tacita innuit, dum Palladis simulachris draconem apponere consueverat. Pervulgatum enim id, adytorum thesaurorum custodiæ præfici dracones. Verum proh dolor, si alicujus rei fœminæ sunt negligentes, revera erunt pudicitiæ. Hoc enim illis est in more impudica multa agere, impudice etiam loqui, nec major illis est voluptas quam nihil dani invicem loqui. De factis impudicis quid referam? plena est exemplo vetustas, plena nostra ætas, et ut ab antiquo illo sæculo ordiar, pudet referre libidinosæ Ledæas Lacedemonis palestras, ubi

Cæl. Rhod. lib. 10 antiq. c. 3.

Eurip. in antiop.

Mart. l. 4 Epigr. 55

Ovid. epist. 13.

Plaut. in Lycurgo.

nudæ puellarum grex cum viris solita
erat nudis luctari, de quo Propertius libro
tertio Elegiarum 12.

Prop. Multa tuæ, Sparte miramur jura palestræ,
sed mage virginei tot bona gymnasii,
quod non infames exercet corpore ludos,
inter luctantes nuda puella viros.

Et nota historia de mulieribus Cyperiir;
cum enim viri adversus Astiagem Medorum regem infeliciter pugnassent, mulieres in urbem fugientibus obviam iverunt, ac nudatis ventribus, quo inquiunt ignavissimi ruitis? an nescitis vos huc iterum intrare non posse, unde semel naturæ lege estis egressi. horrendum etiam, quod de Lydis refertur, usu apud eos receptum esse ut virgines corpore quæstum faciant, et meretricentur, quo ad dotem sibi paraverint. Et impudicissimus ille mos, quem de Balearium insularum incolis refert Diodor. Sicul. ~~histor~~ in convivio nuptiali necessariorum et amicorum quemque ætate primum, secundum, et cæteros, deinceps, cum nova nupta singulatim rem habere solere, donec ad sponsam honor iste tandem ultimum deferatur cui non multum dissimile, quod Augylárum fæminis solemne est, ut ea qua nubunt nocte omnium stupro pateant,

Herod. lib. 1. et ex eo Strabo in fin. Lib. 11.

Diod. Sicul. hist. Bibliot. lib. 5.

Solin. c. 44.

qui aere munere advenerint,
et cum plurimis concubuisse maxi-
mo ~~deo~~ decori ducant. Et quia fœ-
minæ sua natura proclives ad im-
pudicitiam videbantur, maxime
sollicitæ fuere veteres, ut eas per
pudorem et verecundiam earum
cœtui publico demonstrari non cogi-
mus. Imo bone Imperator, jam
alio more ac quidem olim, hodie
vivitur; cum huic unico sustineant
nostrates, et hoc ament, cœtibus
publicis, ac conventibus ut demons-
trentur, non aliter ac prostibula illa
Romæ circo nona vespertina, et ut inge-
nuæ fatear, vix minus de quibusdam
è puellarum numero dici poterit, nec
minus dicere verebor: quum sæpissime
in multas istæ quadrarent notæ, ac
judicia quæ olim Jurisconsultis
erant propria meretricum, in seram
vesperam ingrediuntur scholares,
colloquia in mediam noctem protra-
hunt, soli alloquuntur solam; quod
argumentum Baldus assumit pro
aliqua probatione, et si actus non

probetur: quia inquit, Scholaris, qui loquitur cum puella, non præsumitur dicere Pater noster, concludo hanc materiam illo Euripidis. Multæ fuere castæ cum tamen revera non possent esse castæ.

Mulierum curiositas

aliquid dixisse de mulierum curiositate, in præsentiarum suffecerit, cum mihi non est animus eainre esse nimis curiosum, notum recte præcipi fæminarum gregi ut sua curent, et agant; quippe quæ facile alienis abripiuntur negotiis, quæ illas minime spectant, relictis interea necessariis, ac domi curandis, ut plerumque istæ Lamiæ foras volunt omnia jnstrospicere, ac domi Cæcutire. Atque hanc rationem fuisse existimo, si Œdipum hic esse liceat et conjecturam adhibere, cur mulieres olim in multis sacris non fuerint adhibitæ? ne forte suæ curiositatis ductu misteria et arcana illa nimis rimarentur. Hinc in quibusdam sacris illa vox lictoris exaudiebatur. hostis, vinctus, Mulier, virgo exesto, id est extra esto, quasi nimio investigatione sacra sint prota naturæ, quæ minime

constare oportet. Neque hic quisquam
quærat exemplum: id ipsum præbuit satis
damnosum, prima omnium viventium
mater Heva, quæ pomi desiderio tacta,
multorum occasionem præbuit exitii.
Neque hanc veritatem contaminabit
illa satis lepida Apulei narratio de
Psyche, quæ mente capitur temeraria
curiositate, et ecce, inquit, inepta ego
divinæ formositatis gerula, quod nec
tantillum quidem indidem mihi delibo,
vel sic illi amatori meo formoso placi-
tura. Et cum dicto reserat pixide, nec
quicquam ibi rerum, nec formositas
ulla, sed infernus somnus, ac vere
Stygius invasit eam, adeo ut immobilis
jaceret, et nihil aliud quam dormiens
cadaver. Verum Cupido accessit, eam-
que innoxio suæ sagittæ punctulo-
suscitat. Et ecce, inquit, rursum perie-
vas misella simili curiositate, scilicet
autea etiam perierat Psyche, cum
nimiæ curiositatis impulsio videre
voluisset maritum incognitum contra
ipsius præscriptum. Ita cum plerum-
que usu evenire videas, ut cupiant
negata experiri, ac contrario motu
niti in id, quod erit vetitum.

p.67.
appul. lib. 6. milef.

Superbia fœminarum.

Facete et ingeniose Plautus, duas res esse dicit, quæ nunquam exornari possunt, navem et fœminam. verba ejus hæc sunt.

Pœn. 1.2. vers. 1.

Negotii sibi qui volet vim parare,
navem et mulierem, hæc duo comparato.
nam nullæ magis res duæ plus negotii
habent, eas forte si occeperis exornare,
neque nunquam satis hæ duæ res ornantur,
neque illis ulla ornandi satietas est.

Hyeronymus ad Demetr.

Fœdioribus enim mulicercularum plerisque unum hoc est institutum, una cura, corpus excolere, ac longa formam quærere desidia, ornare crinem, et capillis transformatis turrium verticem struere. Hinc maxima apparet superbia in gestibus, in ornatu faciei, cæsariei, colli mamillarum, ac totius corporis staturæ, incessus earum brevis, compositus, ventre aliquo modo prominulo levitatem innatam ubique arguens, non aliter ac si pedum plantæ nudico favonio essent agitatæ ac dorsum ephippii instar incurvatum in modum expansi veli commoverentur, totum corpus sublevando, et ita modo sericatæ obambulant modo crepitantibus crepidis, aut scisso calceamentorum genere in

publicum procedunt, tum etiam mo-
nilibus, exquisitis lapillis cervicem
cingunt, ac lucentibus gemmis, veluti
aliquo litterarum ordine sunt armilla-
tæ; quare pondera æstivo tempore ferre
vix possunt, de hinc accedit lascivâ
cujusdam periti manus, quæ miro
artificio ubera ac papillas contrectando
eas eo disposuit modo, ut aspectu eam
promittant conformitatem, qualem
pictor eas depingendo optasset, eadem
illa manus corrigiis succinxit dorsum,
ac pectus ad compressit ad gracilita-
tem ut sudorem abundanter emittant,
non aliter ac si inter ferales angustias
essent comprehensæ, accedit lascivus
aspectus, cum hirquis oculis ac trans
versa tuentibus, ejaculari conantur
faces quasdam igneas, non aliter ac
si amor à venere accensus flammas
istas emitteret. Quam vero curant
vultu jnsubido deformes ut formosæ
in publicum prodeant: rasoriis jns-
trumentis supercilia ita adaptare
solent, ut æquabili inter se meditullio
sint discriminata, cerussatæ, ac

Citrini unguento illinitæ, faciem inficiunt, ad conciliandam gratiam ac venustatem, et multum admiscent rubricæ, ut quam sint reapse appareant rubicundiores. Verum enim vero quid turpius, quid pejus homine fraudulento? qui hoc intentat ut alios decipiat, maxima est fallacia gloriari ampliores se habere facultates, quam habet. Ostendens adulterinum argentum, ac monilia quibus materia subsit lignea. Ita vere est decipere velle

Xenoph. œconom. si quæ oblita nimio, oculis que purpurisso sublitis sese ostentet, atque ita cum aliquo versetur, ut illum decipiat, cutis que loco minium spectandum, et attrectandum præbeat. Verum etiamsi per fraudes extraneos aliquo tempore sic fallant ut non convincantur: tamen ab iis quibus cum versantur, tandem deprehendi necessum est, nam vel cum de lecto surgunt antequam ornentur, observantur, vel coarguuntur a sudore, vel per lachrimas explorantur, vel per lavationem produntur. Quod si cogitarent, ut bobus boves, oves ovibus sunt gratissima, ita etiam hominibus purum hominis corpus esse jucundissimum,

facile hæc linquerent, quæ solum in aliorum gratiam sunt comparata, sed linquo fraudes, et ad id, quod magis turpe, accedo. Pudet illas sui creatoris, artificiosa dum admittunt, ne ita ullum ejus rei vestigium, quod Deus illis concessit, appareat, et ita vilis ac parvo constans pulchritudo, terrenusque fictor, in contrarium fabricans, insidiosis coloribus Dei figmentum obducit, lineamenta inducit, et per honorem infamiam inurit, ac divinam formam proponit meretricum procacibus oculis, ut ita simulata facies, genuinum omne tollat ac adulterina pulchritudo naturalem imaginem, quæ Deo ac futuro ævo servatur, surripiat. Neque hoc solum quod visum decipiunt, verum eo audaciæ progrediuntur, ut reliquos fallant sensus, tactum atque odorem pinguibus illis Poppeanis, quibus facies, a cutis magis intenditur, lævigatur, odorem fragrantiorem de se spargit, verum ut ingenue

fatear, non nisi prostitutis et impudicis fœminis talia congruunt, et nullorum pretiosior cultus est, quam quarum pudor vilis est. Placeat sibi cerussata Lycoris, quæ nigrior erat cadente moro, placeat sibi Egle dentata, emptis ossibus, indicoque cornu, placeat sibi Popea lacte asinino corporis candorem provocans, placeat sibi virgo Pygmea tragicis coturnis adjuta, si quæ placere potest, illa placebit quæ formæ neglectu culta est. Quemadmodum enim ea aqua est optima, quæ nihil sapit; ita illa mulier tum demum bona quæ nihil attraxit ornamenti, quod ad olfactum lepide applicavit comicus: mulier tum demum recte olet, cum nihil olet. Verum quæ fœminarum appareat superbia circa cæsariem, si forte alibi ad convivium evocatæ, aut hortum alicujus amenum visuræ, circumstant puellæ, circumstat anus, judicium suum de capillorum ferens ornatu. Quod quia eleganter satyricus, ideo ejus verba malim

Plaut. Mostell.

adscribere.
Si expectatur in hortis
Aut apud Iliacæ potius sacraria pugnæ
Disponit crinem ----
---- alteræ lævam
Extendit, pectit que comas admotaque lanis,
Emerita que cessat acu; sententia prima
Hujus erit, post hanc ætate atque arte minores
Censebunt, tanquam famæ discrimen agatur,
Aut animæ; tanta est quærendi cura decoris.
Et ita prodeunt imposturis conspicuæ crurium variis nexibus implicatorum. Prodeunt capillorum nodis aut fulmen aut fulgur aut simile quid tenentes, prodeunt capitibus aureis cicadis cinctis, adeo ut summa cum infamia, nil nisi psaltrias efficiant. Verum si curas ac sollicitudines diei spectemus saturni; Heu quantæ ibi vanitates, quot inutiles gestus! de singulis capillis ad consilium itur, multæ horæ de nocte adventante surripiuntur, quo solito pulchriores ac comptiores diebus illis sacratis appareant, quanta ibi ancillantium

et famulantium gregum molestia; dum aut disjecta coma restituitur, aut ad latera compellitur, hinc atque illinc extra anguium aciem inordinata devians. Et jam persuaderent hominibus, comam suo ingenio fusam, et à Veneris manibus discriminatam, inquandoque justo serius surgentium, atque ita intemplum venientium quædam laboris apparerent vestigia, dum chartulæ in modum cochlearum compositæ, ancillarum incuria capillitio promineant. quam duriter suos tractant, acribus invadunt dictis, si forte tactu minus ordinato, aliquid fuerit extra ordinem situm adeo ut in annulorum non recidat seriem, neque contentæ aliorum judicio, speculum omni occasione inspiciunt, anxie consulunt, et quod magis, lateri adpendunt, ut in omnem eventum consiliarius presto sit, si quando de comptura agitur. O quam vana imbecillioris sexus cura! qui majore tangitur sollicitudine ordinationis crinium, quam affectuum, comptura comæ, quam modestiæ, decore capitis quam morum, ac quam decet christianam.

vitæ honestioris, nemo illarum est,
quæ non æquiore ferret animo, si
Respublica turbaretur, quam si coma.
Quid ergo tandem hisce creditis fore,
nisi ut minus gratæ suis maritis,
veluti miserrima Poppæa, in exili-
um mittuntur ab hominum consor-
tio semotæ.

Libido fæminarum.

Mulieres ita libidinis agitantur
furore, ut ruptis puditiitiæ claustris,
similes equis, qui nullis frænis
coerciti, ruunt, per fas et nefas indo-
mitam properent rabiem sedare;
et impatientes exiguæ dilationis,
promissæ libidinis flagitent vadi-
monium. Maturæ spei vesania
præcipites, captæ mentis, nec modum
servant, nec mensuram. Cum enim
magis jmperitet sexui muliebri libido,
quam quidem virili; eo acrior est in
fæminis plusque furoris habet.
Neque unquam fieri potest ut illæ
sint quietæ remedio, cum lassari
quidem possint mulieres, etiam
delassari, nunquam vero satiari,

semper aquam portes ad rimosa dolia;
semper istud onus subeas manantibus urnis: semper circa mulierem tuo intentus sis officio, nunquam illud abundanter explere poteris, albicient, etiam si continuo coitu membra habeas emortua, ac hesterna languidiora rosa. Sermonibus blandis
Juven. Satyr 6. stimulum addent, illud Graecarum mulierum saepius inserendo ὂη μι φυψὴ, neque contentae erunt, sive des quod debes, sive etiam ultra modum sis liberalis. Neque mirum: cum enim natura mulieribus dedit ad coitum in-
Hun. Instit. med. clinationem, ac uterum fecerit omnis concupiscentiae fundum, tantum secundum eam progrediuntur naturam, quam ipsis concessit natura parens, ut aliter ac ignis nunquam dicit sufficit, nec infernalis locus; ita nec mulier, secundum illud Salomonis. Vere vocari poterit materia prima, quae non solum gaudet formis praesentibus verum etiam insatiabili aliarum tene-
Novell. 134. c. 10. tur concupiscentia. Atque hanc esse rationem putem, cur mitiorem esse poenam adulterarum voluere Justinianus, ut pote quarum tanta est libido, ut

nulla lege vel minimum possit co-
erceri, hæc eadem illa causa, quod
jure Canonico permissæ intra lugendi
tempus nuptiæ, cum olim non per-
mitterentur, ut ita omnis delinquendi
occasio evitaretur. Quid vero exem-
pla referam? cum plenum sit exem-
plorum priscum istud ævum, earum
quæ satiari non poterant. Quales
Poppææ, Messalinæ, Cæsoniæ, Liviæ,
Leconiæ, Cœliæ, Faustinæ, Telesinæ,
quarum res gestas in gratiam hones-
torum prætereo. Quid quod plurimæ
belluinam habuerint libidinem, adeo
ut pruriginæ concitatæ, vel cum
jumentis concubuerint? Pasiphæ
cum tauro, cum se de inclusisset intra
vaccam ligneam, opertam corio for-
mosæ juvencæ, et author et Juba,
equum à Semiramide adamatum
usque ad coitam, quo refer illud Apulei
de muliere Corinthiaca quæ adultero
delectabatur rudente, adeo ut unius
noctis concubitum a famulis pretio
stipularetur, neque hæc omnia pro
fabellis explodenda cum etiam ipsæ
leges Mosaicæ, contra hanc mulierum
monstrificam Venerem pænas sta-

c. pen. fin. extra de secun. nupt.

appul. lib. x Miles.

tuerint: Mulier quæ succubuit cum jumento, simul interficiatur cum eo. Quisquis ergo es, tibi cave, ac prospice, ne unquam in tales incidas charibdes: nunquam et enim erunt contentæ, priusquam te spolient, vacuum reddant, macerent, donec vix ossibus hæreas, ac inter cæteras cave ab illis pallidulis, gracilibus, ac maculentis, nec non fuscis pallidi coloris, quas solent brunetas appellare, solitæ enim plerumque esse salaciores, et magis prurientes reliquis.

Nulla Ducenda.

Quicunque maritali capistro os suum vult porrigere, stultus sese in magnas conjicit calamitates, neque unquam fieri poterit ut sortiatur quietum vitæ modum, rationes hujus rei sunt variæ.

1° quamcunque duxerit, semper duxerit malam, cum nulla fœmina inveniatur bona, nisi forte res mala fato quodam mariti facta sit bona, cui
cap. 7. vers. 27. sententiæ suffragatur Ecclesi. hominem unum de mille inveni et mulierem in his omnibus non inveni, neque in proverbiis dissentit: mu-

c. 31 * mulierem strenuam quis inveniat. *
quasi dicat inventa est difficultas,
et corvo varior albo. Rationem
in Hyppolit. cujus lepidam reddit Eurip.
Si parens, qui procreavit, qui aluit bonam
Magnam que partem patrimonii,
cum filiam alicui collocat,
Una cum ipsa elargitur ut liberet se
eo malo,
Inde liquido intelligi potest quam
ingens malum fæmina sit.
Neque quisquam contrarium testa-
bitur: illi enim partim agnoverunt,
qui conjuncti ac sociati, partim
etiam pudore dissimulant, illi vero
qui nondum compedibus illis ligati
incommoda ignorant, quo fit ut
inconsiderate sæpe ruunt sui in
perniciem post modum pænitentia
ducti. Quod Socrates adolescentulis
de matrimonio consulentibus res-
pondit: qui nondum intra nassos
sunt pisces, volunt intrare, qui autem
jam intus sunt volunt exire, unde
eleganter Eubulus.
Male pereat quisquis iterum uxo-
rem duxerit!
Ei qui primum; sic imprecari equidem
nolim:
Nam hic, ut existimo, ejus mali.

est inexpertus:
Ille vero, quantum uxor malum sit,
satis didicerat.
2° Ratio desumi potest ab adjuncto incommodo, si quæ ducitur, aut dotata ducitur, aut paupercula, hæc si ducatur, misera domus et inops, præter quam quod paupercula futura est suspiciosa, ac se propter paupertatem putabit negligi, illa si assumatur, jam damno et malo mactaberis. Dominam etenim habebis, cujus eris et famulus et servus quod innuit Mart. ad Priscum.
Uxorem quare locupletem ducere nolim,
Quæritis? uxori nubere nolo meæ.
Inferior matrona suo sit, Prisce, marito,
Non aliter fuerint fœmina, virque pares.
3° Quicunque jugali vinctus est nexu libertatem omnem amisisse vere dicitur, nihil enim dices, nihil facies, invitâ illâ Minerva, paratus debebis adesse, et jugo submittas tuum caput.

Juven. Sat. 6

Nihil unquam invitâ donabis conjuge: vendes
Hæc obstante nihil: nihil, hæc si nolet, emetur:
Hæc dabit affectus; ille excludetur amicus
Jam senior.
Miseros omnes igitur illos, qui vendidere suam voluntatem, ac delitias: et amissa

electione, servi mulierum vivunt: quæ injuriam facientes, etiam læsos increpant, et cum mali nihil patiantur ægras se esse crebro dicunt, quibus expensis Satyricus rogat Posthumium num fuerit mentis compos.

Certe sanus eras, uxorem Posthume ducis?
Dic qua Tisiphone, quibus exagitare colubris?
ferre potes dominam salvis tot restibus ullam?
cum Pateant altæ caligantes que fenestræ?
cum tibi vicinum se præbeat Emilius pons?

4° Si quæ uxor erit ducenda par et æqualis erit ducenda, verum nulla ratione viri est æqualitas cum fæminis; semper etiam aliquid deerit, et aut morum erit dissimilitudo, aut staturæ improportionalitas, aut simile quid, adde quod parem uxorem ducere pessimum erit: ubi enim uxor par marito, ibi impar est conjugium, uxoris enim est parere, viri imperare. Quod si dicas, uxor marito æqualis, quia decens, formosa, dives, fæcunda,

omnibus illis ornata dotibus, quibus gaudet maritus. Rara hæc avis est in terris, et nigro simillima Cygno. Verum quis talem ferret uxorem qui constant omnia? Malim, Malim, Venusinam, quam te Cornelia mater Gracchorum, quia cum magnis istis virtutibus — adfers, grande Superculum.

Juven. Sat. 6

5° Et si forte in conjugio aliqua sit futura commoditas, tamen in eo — major est incommoditas, ac damnosa fructuosis præponderabunt.

Saty. Semper habet lites, alternaque jurgia Lectus,
In quo nupta jacet: minimum dormitur in illo.

Et etiamsi aliqua quidem fovet uxoris jucunditas, nimis tamen è natura dictum est, nescio quem filios invenisse tortores, in quo Euripidis sententia probanda, qui carentem liberis infortunio dixit felicem. Quod ad me attinet, amo illud comici.

Boet cons. Phil. lib. 3 pros. 7
Plaut Mil. Glor.

Quando habeo multos cognatos, quid opus sit mihi liberis?
Nunc bene vivo, et fortunate, atque ut volo
atque animo ut lubet.

Mea bona, meâ morte cognatis dicam-
inter eos partiant.
Illi apud me edunt, me curant, visunt quid
agam, Ecquid velim.
Priusquam lucet, assunt: rogitant, noctu-
an somnum ceperim.
Eos pro liberis habeo: quia mihi mittunt
munera.
Sacrificant; dant inde partem mihi majo-
rem quam sibi.
Adducunt ad exta; me ad se ad prandium,
ad cœnam vocant,
Ille miserrimum se retur, minimum qui
misit mihi.
Illi inter se certant donis, ego mecum
mussito:
Bona mea inhiant, certatim nutricant, et
munerant.
Ac cum Hypolito,
Detestor omnes, horreo, fugio, exsecror.
Sit ratio, sit natura, sit dirus furor;
Odisse placuit, ignibus junget aquas,
Et amica ratibus ante promittet vada
Incerta Syrtis ante ab extremo sinu
Hesperia Thetis lucidum attollet diem,
Et ora damis blanda præbebunt lupi
Quam victus animum fœminæ mitem
geram.

Non Convenit fœminis Eruditio.

Etiamsi hæc quæstio hodierno tempore satis fortassis videbitur decisa, tamen jam lubet quasdam rationes, in medium proferre, quibus probabiliter suadetur eruditionem non convenire fœminis cui sententiæ quamvis invidiosæ favet Satyricus

Juven. sat. 6 Non habeat Matrona ----
Dicendi genus, aut curvum sermone rotato
Torqueat Entymema, nec historicos sciat omnes
Sed quædam ex libris et non intelligat; odi
hanc ego

Et Euripides in Hypolito

Odi eruditam, ne meæ unquam.
Sit domi, quæ plus sciet, quam
mulierem scire expedit.
Namque eruditio ipsa majorem
Cypris astutiam indit.

Ad rationes accedo, quarum prima est: quia non minus pudicas esse illas ingeniosas et eruditas mulieres antiquitas judicavit, quippe quæ multas legunt historias aliosque libros, qui peccandi sæpe docent rationes. Cujus rei fidem poterit facere.

vel unica Sapho mulier, si quae alia salax, salacissima.

2° Ideo non videtur conveniens esse, ut faemina multa sciat, quia nullius erit usus ipsius scientia, ei etenim convenit modestiae, verecundia, taciturnitas, non vero ut multum loquatur, ganniat, quod Tertull. innuit his verbis, non permittitur mulieri in Ecclesia loqui, sed nec docere, nec tingere, nec offerre, nec ullius virilis muneris vindicare ministerium, quod magis clarum ex illo Apost. Mulier cum silentio discat, cum omni subjectione, mulieri enim docere non permitto, neque authoritatem usurpare in viros sed esse in silentio.

De veland. virgin.

1 thim. 2 ℣ 11 et 12

Ubi observa haec poni pro synonimis docere et authoritatem usurpare in viros quod posterius illicitum, ita etiam et prius, cui adde, si mulier quid noverit, omnia sua proferet, adeo ut aliis non concedatur loquendi tempus, quod Juvenalis illis verbis fuse designat.

Cedunt Grammatici, vincuntur rhetores, omnis
Turba jacet, nec causidicus, nec praeco loquatur
Altera nec mulier: verborum tanta cadit vis.

Tot pariter pelves, tot tintinnabula dicas
Pulsari, jam nemo tubas, nemo æra fatiget.
Una laboranti poterit succurrere lunæ.

3° ratione domesticæ administrationis fœminam studiis abstinere oportet, quæ eam prorsus impediunt. Neque unquam sapiens ille Rex voluit mulieres libros legere, aut scripta tractare, verum lanam et telam percurrere. atque hac in sententia fuit franciscus Britaniæ dux Johan. V. filius, qui, cum super conditione Isabellæ varia disserezentur, eamque artibus litterisque instructam negarent, dixisse fertur: satis eruditam videri mulierem, quæ interulæ thoracisque discrimen non ignoraret.

4° cum mulier sua natura sit astuta ac dolosa, metuendum erit, ne doctrina promptior et acutior reddatur ad struendas machinas. Id quod expertus Antonius quem non tam specie vel corporis forma in sui pellexit amorem Cleopatra mulier æthiops, quam quidem varietate linguarum ac sermonis elegantia. Neque hic quisquam mihi recenseat illustria fæminarum exempla

quae multis virtutibus, ac dotibus ipsis
viris praeluxere, quales illae antiquae,
Theano Locrensis, Lyrica, Theano Meta-
pontina Philosopha, Corinna Thebaria,
cognomento Musa Lyrica, Cornelia
Africani filia, Aspasia, eloquentia et
litteris praecellens, et recentiores proba
Valconia faemina clarissima D. Baptista
de Malatestis, et hoc nostro saeculo quae-
dam raris ingenii dotibus omnibus
praeponendae, quas studio praetereo ac
silentio involvo, quae omnes, absit invi-
dia verbo plus aequo curiosae et ultra sui
sexus indolem judicandi avidae, ad ar-
tium et scientiarum cognitionem ani-
mum applicuerunt. Tantum enim id
respicio, quod moribus prudentium re-
ceptum, ac sanctum habitum fuit, ne
mulieres nimium sua lascivirent indole,
quod et ex utilitate Reipublicae, ac mulie-
rum honestate est futurum, utroque
igitur pollice illud Satyrici probo.
Juven. Satyr. 6 Quae docta nimis cupit, et facunda videri,
Crure tenus medio tunicas succingere debet,
Caedere silvam procum, quadrante lavari.

finis

44 Hippolytus Redivivus, id est remedium contemnendi sexum muliebrem autore S. I. E. D. V. M. W. A. S. MANUSCRIPT, 66 *pp. quite complete*

*** The original manuscript of this rare work printed about 1644. !! Sotheby vi. 17. 15

£1.

See no. 4933

Two impressions in 1644 — in 12 & in 24

"C'est une plaidoyer satirique en faveur de l'onanisme." Gay ... iii

Not in Dictionary of anonymous writers

Bodleian has the 1644 12mo. no indication of author or place. Printer's device on title page